

Profsajungų žinios

NEIŠMANYMAS AR PIKTI KĖSLAI?

PRIE UŽDARYMO RIBOS atsidūrūsioje AB „ORLEN Lietuva“ pavyko išsiderėti kolektyvinę sutartį. Tiesa, joje numatytos ne tokios palankios sąlygos, kurios galiojo iki šiol, todėl ji ne visiškai atitinka darbuotojų lūkesčius. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad kolektyvinės sutarties komisijoje darbdavys siūlė panaikinti 15 proc. priedą, sumažinti darbo užmokesčius, apmokestinti vežimą į darbą (darbuotojams iš darbo

ties tuo nesustojama: numatyta kas pusę metų derėtis dėl prieš tai galiojusių socialinių garantijų atnaujinimo. „Taigi nutiestas kelias, kuriuo einant laipsniškai galime grižti prie to, ką turėjome anksčiau. Žinoma, tai priklausys nuo įmonės finansinės padėties“, - komentuoja Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė.

Deja, pora kolektyvinės sutarties bei taikinimo komisijos narių - ar dėl to, kad nesuvokė kolektyvinės sutarties derybų ir taikinimo komisijos procedūrų bei eigos, ar dėl to, kad nenorėjo suvokti, nors ne kartą jieems tai buvo aiškinta, - skleidžia destrukciją nekorektiškai atsiliepdami apie atlirką darbą, net žemindami savo kolegas – profsajungos pirmininkę, kitus tarybos narius, profsajungos teisininką. Klaidinami darbuotojai teigiant, neva buvę galima susitarti dėl tokų pat garantijų, kokios buvo įtvirtintos ankstesnėse sutartyse.

Keičiausia tai, kad darbinių atliko darbo kritikai ir patys pasirašė po protokolais, tarp jų - ir po tuo (**nuotr.**), kuriuo abi šalys pritarė kolektyvinės sutarties projektui, vėliau patvirtintam ir darbuotojų konferencijoje.

„Nestebintų, jeigu taip profsajungos tarybos posėdžiuose elgtusi kas nors iš išorės, tačiau kai gauni tokį smūgį iš artimiausios aplinkos, tai verčia susimąstyti, ar šie asmenys nesuvokia derybų esmės bei procedūrų, ar jie elgiasi piktybiškai, siekdami tik ji-

ems patiemis žinomų tikslų. Be to, energija ir laikas, skirtas rimtoms problemoms spręsti, yra eikvojamas koregoti paskleistai neteisingai informacijai, - sako Virginija Vilimienė. - Griauti yra lengviausia, ir mūsų oponentams sakau: diskutuoti ir kritikuoti yra sveika, tačiau griaunamoji ir organizacijos vienybę skaldanti veikla atsigrēš ne tik prieš organizaciją, bet ir prieš visus darbuotojus, nes taip susilpnės darbuotojų atstovų įtaka“.

užmokesčio būtų išskaičiuojama apie 120 litų) bei panaikinti visas galiojusias garantijas, taikinimo komisijoje pasiekta tikrai nemažai.

Visą vasarą vyko intensyvios ir fiziškai bei psychologiskai sekinančios derybos. Susitinkėta su aukščiausiais ne tik bendrovės, bet ir koncerno vadovais, kompromisas rastas labai sunkiai. Jau dabar sutartyje numatytos tam tikros garantijos, „sudėti saugikliai“, tačiau

Susitarta dėl premiju, toliau deramasi dėl premijavimo sistemos keitimo ir kolektyvinės sutarties

TEBESITĘSIANT deryboms dėl AB „Achema“ kolektyvinės sutarties, bendrovės profesinės sąjungos siekia darbuotojų darbo sąlygas pagerinti jau dabar. Nors dėl nuolaidos dujų kainai iki šiol nėra pavykę susitarti, profsajungoms įmonės valdybos posėdyje pavyko įrodyti, kad darbuotojams turėtu būti mokamos nesumažintos premijos. Argumentuo-

ta taip: kolektyvinėje sutartyje yra numatytas darbdavio įsipareigojimas darbuotojus laiku aprūpinti žaliavomis, medžiagomis ir energetikos resursais, o tai visiškai nepriklauso nuo darbuotojų, kurie vykdo pateiktas gamybines užduotis atsakingai atlikdami savo darbą.

Po valdybos posėdžio Achemos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas Dainius Šlepėtis, AB „Achema“ darbininkų sąjungos pirmininkas Egidijus Budnikas ir Achemos profesinių sąjungų administracijos vadovė Birutė Daškevičienė (nuot.) susitiko su AB „Achema“ valdybos pirmininku Romualdu Žadeika, valdybos nariu Kasparu Jurgelioniu ir generaliniu direktoriumi Ramūnu Miliauskui. Buvo aptarti aktualūs klausimai, pasikeista nuomonėmis bei išsakyti darbuotojų pasiūlymai.

Susitarta, kad bus sudaryta darbo grupė, kuri iki lapkričio 3 d. parengs darbo užmokesčio mokėjimo ir premijavimo sistemos keitimo projektą siekiant didinti pastoviąją atlyginimo dalį. Šiuo metu bendrovėje kvalifikuotiems darbininkams, tarnautojams, specialistams darbo sutartyje nustatytas darbo užmokesčis dažnai nesiekia net Lietuvos vidurkio, pagrindinė darbo užmokesčio dalis mokama premijomis (premijų dydžiai svyruoja nuo 46 iki 160 proc. skaičiuojant nuo tarifinio darbo užmokesčio), kurios yra daugiau „duodamos“ nei uždirbamos. Profsajungų nuomone, premijos žmonėms nesuteikia stabilumo jausmo, o dirbant strateginėje chemijos pramonės bei koncerne „Achemos grupė“ įmonėje stabilumas ir geras "mikroklimatas" yra būtinis.

Susitikime su AB "Achema" valdybos pirmininku kalbėtasi ir aktualiu euro įvedimo klausimu. Profesinės sąjungos pasiūlė, kad keičiant litus į eurus darbo užmokesčis, numatytas darbo sutartyse, būtų "apvalinamas" ne pagal Vyriausybės siūlomą metodiką, o iki "viso euro" skaičiaus, "i jo didėjimo pusę", kad paskutinis skaitmuo būtų „0“ (pvz., 353,34 EUR būtų 360 EUR).

Bendrovės vadovai pažadėjo ieškoti būdų šiam pasiūlymui įgyvendinti.

Aptartos ir šiuo metu bendrovės kolektyvinėje sutartyje esančios socialinės garantijos ir susitarta jas išsaugoti. Profsajungos pasiūlė didinti įmoką iki 1500 litų už savanoriškajį darbuotojų sveikatos draudimą, skiriamą kiekvienam darbuotojui.

Sutarta ieškoti galimybų pagerinti komunikavimą su darbuotojais.

AB „Achema“ valdybos pirmininkui buvo pasakyta, kad darbuotojams taip pat labai rūpi, jog bendrovė sėkmingai veiktu, plėtotų investicijas, vykdytų gamybos modernizaciją, užtikrintų saugias darbo sąlygas, išsaugotų esamas ir kurtų naujas darbo vietas, mokėtų teisingą ir konkurencingą atlyginimą.

Leidžia
**ACHEMOS
IR NAFTININKŲ
PROFESINĖS
SAJUNGOS**

PASIRAŠYTA KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

Rugpjūčio 8 d. įvyko paskutinis AB „ORLEN Lietuva“ įgaliotų atstovų ir Naftininkų profesinės sąjungos atstovų derybinis susitikimas, kuriame patvirtintas kolektyvinės sutarties projektas. Rugpjūčio 19 d. įvykusioje darbuotojų konferencijoje 95 balsais už, 45 – prieš ir 26 delegatams susilaikius projektui buvo pritarta. Kitą dieną sutartį pasiraše AB „ORLEN Lietuva“ generalinis direktorius Ireneusz Fafara ir Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė. Kolektyvinė sutartis galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Kas pavyko

Bendrovė sutartyje įsipareigojo nemožamai vežti darbuotojus į darbą ir iš darbo maršrutais Mažeikiai–Juodeikiai–Mažeikiai, Klaipėda–Palanga–Būtingė–Palanga–Klaipėda, Biržai–Stačkūnai–Biržai; iki 2014 m. gruodžio 31 d. taikyti padidintą (po 900 litų papildomai) kasmetinių atostogų apmokejimą (darbuotojams, kurie iki sutarties nutraukimo nebuvu spėjė tuo pasinaudoti); profesinei sąjungai kiekvienais kalendoriniais metais pervesti metinį kolektyvinės sutarties administruavimo mokestį.

trumpai

PREMIJOS. Profesinių sąjungų nariai, dalyvavę birželio mėn. įvykusioje šeimų spartakadoje ir užemę prizines vietas, buvo paskatinti vienkartine simbolinė premija. AB „Achema“ administracija po 100 litų skyrė 11-kai darbuotojų iš bendrovės filialų bei padalinių.

PRIZAI. Rugpjūčio 22-24 dienomis Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos Šventojoje surengtame profesinio meistriškumo konkurse dalyvavo ir nemažas būrys achemiečių

Vieną kartą darbe...

◆ Kas jums labiausiai padėjo visa šitai pasiekti? – klausia žurnalistas milijonierius.
– Tikėjimas, kad sékmės laidas - ne pinigai.
– O kas, jei ne paslaptis?
– Svarbiausias vaidmuo tenka darbui.
– Ir šis principas padėjo jums tapti turtingam?

Taip pat sutartyje įtvirtinta ir kasmėsinė 15 proc. priemoka prie darbo užmokesčio, - tai buvo vienas svarbiausių profsajungos reikalavimų. Ši priemoka išskaidytą į dvi dalis: 7 proc. prieklausys nuo to, ar imonės EBITDA (pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją) buvo teigiama. O likusieji 8 proc. bus skiriami už darbuotojų veiklos rodiklius. Pastarieji iki rugsėjo 1 d. nustatinėjami kolektyvuose, juos tvirtina darbuotojų susirinkimai, surašomi protokolai, po kuriais pasirašo profsajungų atstovai. Profsajungos derybinei grupei pavyko darbdavio atstovams įrodyti, jog šie veiklos rodikliai turi būti realiai pasiekiami.

Naujovė

Nesuderėtų socialinių garantijų paketas įtrauktas į kolektyvinę sutartį kaip priedas, dėl kurio bus deramasi kas pusę metų. Šalia to atsirado naujovė - darbuotojų draudimas PZU bendrovėje.

Profesinei sąjungai pavyko išsiderėti, kad „ORLEN Lietuva“ administracija nuo 2015 m. pradžios už kiekvieną darbuotoją kas mėnesį mokėtų po tam tikrą sumą, o atsitikus kokiai nors nelaimėi (artimujų mirtis, vaiko gimimas, darbin-

gumo praradimas, ligos), darbuotojas gaus numatyta draudimo išmoką. Beje, kai kurios jų gerokai didesnės, nei buvo įtvirtinta kolektyvinėje sutartyje 2012-2014 metams.

Profesinė sąjunga ir toliau sieks, kad ateityje (tieki pasitelkus draudimo bendrovę, tiek be jos) socialinių garantijų darbuotojams daugėtų. Juolab kad numatytas terminas kas pusei derėtis „dėl galimybės taikyti bendrovės darbuotojams bendrovės kolektyvinėje sutartyje 2012-2014 metams galiojusias papildomas naudas“ nereiškia, kad derybos negali vykti ir anksčiau.

Jau dabar yra suderintas sutarties priedas, kuriame įtvirtinta, kad darbuotojams, atleidžiamiams dėl ekonominių, technologinių priežascių ir/ar darbovietės struktūrinų pertvarkymų, išmokamos įstatymais numatytos vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio išeitinės išmokos. Ši pasiūlymą darbuotojų konferencijoje teikė Naftininkų tarybos narys Antanas Valickas, ir tai gana greitai buvo realizuota. Pasiūlymo esmė – įtvirtinti šiuo

rugpjūčio mėnesį.

Profsajunga savo prašymą motyvuoja įtampa darbe dėl netektų socialinių garantijų, stresu, padidėjusių darbo krūvių, juolab kad darbuotojai negavo 15 proc. priemokos už liepos mėn. Profsajungos pirmininkė Virginija Vilimienė šiuo reikalu susitikinėja su bendrovės ir koncerno valdybos nariais, ne kartą susitiko ir su „ORLEN Lietuva“ valdybos pirmininku, generaliniu direktoriu Ireneusz Fafara.

Padėka

Naftininkų profsajungos tarybos pirmininkė dekoja visiems bendrovės darbuotojams, kurie prisidėjo prie spaudimo priemonių (léto važiavimo į darbą akcijos, mitingo) siekiant igyvendinti profsajungos reikalavimus; Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai (LPSK), Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijai, Jonavos profesinių sąjungų susivienijimui bei Achemos profsajungoms už paramą; visoms šalies ir užsienio profsajungoms, atsiuntusioms palaikymo laiškus. „Visi prisidėjome prie to rezultato, kurį šiuo

metu Darbo kodekse galiojančių išmokų dydžius kolektyvinėje sutartyje, nes keičiant kodeksą minėtos išmokos gali mažėti ar jų visai nelikti.

Derasi dėl priemokos už rugpjūčio mėnesį

Kadangi kolektyvinė sutartis įsigaliojo rugpjūčio 20 d. ir naujoji mėnesinės priemokos mokėjimo tvarka dar nespėjo įsigalioti, Naftininkų profesinė sąjunga derasi, kad ši priemoka būtų mokama ir už

metu turime“, - sako Virginija Vilimienė.

NUOTRAUKOJE - „palaikymo komanda“. Birželio 27 d. mitingo dalyvių palaikyti atvyko (iš kairės): Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos pirmininkė Loreta Soščekienė, LPSK pirmininkas Artūras Černiauskas, Jonavos profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkės pavaduotojas Juozas Adomaitis, Naftininkų profsajungos teisininkas Ramūnas Bertulis, Naftininkų profsajungos pirmininkė Virginija Vilimienė, Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos vadovas Juozas Neverauskas.

trumpai

KONSULTACIJOS DĖL ATLEIDIMU

AB „ORLEN Lietuva“ konsultuoja su Naftininkų profesinė sąjunga dėl gamybinių padalinių darbo organizavimo pertvarkymo. Kadangi buvo planuojama reorganizacija, dar pavasarį pasiūlyta darbuotojams pagalvoti ir norintiems išeiti iš darbo patiemis, išmokant jiems ankstesnėje sutartyje numatytas padidintas išeitinės išmokas.

Likusiems pirmojo ir antrojo gamybinių padalinių darbuotojams įteikiami pranešimai, kad nuo spalio 1 d. keisis jų darbo sąlygos. Konsultacijose numatyta, kad vyr. operatoriams, pereinantiems dirbtį technologinių įrenginių operatoriais (dėl ko darbo užmokesčis kiek sumažėja), valandinis atlygis bus didesnis nei operatorių, atsižvelgiant į tai, kad jų kompetencija ir patirtis yra didesnė.

Konsultacijos taip pat vyksta ir dėl neigiamų pasekmų darbuotojams sušvelninimo pertvarkant darbo organizavimą Technologijos ir investicijų skyriuje. Čia ket-

inama atsisakyti 8 darbo vietų. Teikiant išpėjimus dėl numatomų darbo sutarties nutraukimo bus vadovaujamas darbuotojų kvalifikacijos palyginimui, atliktu taikant su profesine sąjunga suderintus palyginimo kriterijus.

UAB „EMAS“ KOLEKTYVINĖ

Naftininkų profesinė sąjunga pradėjo derybas dėl UAB „Emas“ kolektyvinės sutarties, nes dabartinė baigia galioti rugsėjo 6 d. Naftininkų profesinė sąjunga kreipėsi į bendrovės direktorių Andrių Griskevičių dėl naujos sutarties sudarymo, o rugpjūčio 27 d. įvyko pirmasis susitikimas. Jame darbuotojams atstovavo Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė ir Naftininkų profsajungos atstovo bendrovėje pavaduotojas Kornelijus Kačerauskas.

Susitarta, kad pratęsiamas dabartinės kolektyvinės sutarties galiojimas iki kol bus sudaryta nauja, o kai kurios socialines garantijos perkeliamos į kolektyvinės sutarties priedą, dėl kurių bus deramasi, kaip ir pagrindinėje bendrovėje „ORLEN Lietuva“.

– Na, ne. Aš praturtėjau po to, kai išmokau tai įkalti pavaldiniams.

◆ – Kodėl jūs darbe miegate?!

– Matote, viršininkė, mano mažas vaikas visą naktį miegoti nedavė...

– Rytoj atsineškite jį į darbą – tegu jis čia jums miegot neduoda!

◆ Vyras, kuriam pasisekė, tai vyras, uždirbantis daugiau nei išeidžia žmona. O žmona, kuriai pasisekė, tai ta, kuri sugebėjo susirasti tokį vyrą.